

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّابِرِ وَ الصَّلَاةِ إِنَّ

اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ (153) وَ لَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي

سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتٌ بَلْ أَحْيَاءٌ وَ لَكِنْ لَا تَشْعُرُونَ

(154) وَ لَنَبْلُو نَسْكُمْ بِشَيْءٍ مِنَ الْخَوْفِ وَ الْجُوعِ وَ

نَقصٍ مِنَ الْأَمْوَالِ وَ الْأَنفُسِ وَ الشَّمَراتِ وَ بَشِّرِ

الصَّابِرِينَ (155) الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ قَالُوا

إِنَّا لِلَّهِ وَ إِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ (156) أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ

صَلَواتٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَ رَحْمَةٌ وَ أُولَئِكَ هُمُ الْمُهَتَّدُونَ

(157) إِنَّ الصَّفَا وَ الْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ فَمَنْ حَجَّ

الْبَيْتَ أَوِ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطْوَّفَ بِهِمَا وَ

مَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ (158) إِنَّ

الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلَنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَ الْهُدَى مِنْ

بَعْدِ مَا بَيَّنَاهُ لِلنَّاسِ فِي الْكِتَابِ أُولَئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ

وَ يَلْعَنُهُمُ اللَّاَعِنُونَ (159) إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَ أَصْلَحُوا

وَ بَيَّنُوا فَأُولَئِكَ أَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَ أَنَا التَّوَابُ الرَّحِيمُ

(160) إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَ مَاتُوا وَ هُمْ كُفَّارٌ أُولَئِكَ

عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللَّهِ وَ الْمَلَائِكَةِ وَ النَّاسِ أَجْمَعِينَ

(161) خَالِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَ لَا

هُمْ يُنْظَرُونَ (162) وَ إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ (163)

O ye who believe! Seek help with patient perseverance and prayer; for God is with those who patiently persevere. And say not of those who are slain in the way of Allah: "They are dead." Nay, they are living, though ye perceive (it) not. Be sure we shall test you with something of fear and hunger, some loss in goods or lives or the fruits (of your toil), but give glad tidings to those who patiently persevere,— who say, when afflicted with calamity: "To Allah We belong, and to Him is our return":— they are those on whom (descend) blessings from Allah, and mercy, and they

are the ones that receive guidance. Behold! Safa and Marwa are among the symbols of Allah. So if those who visit the house in the season or at other times, should compass them round, it is no sin in them. And if any one obeyeth his own impulse to good,— be sure that Allah is He who recogniseth and knoweth. Those who conceal the clear (signs) We have sent down, and the guidance, after We have made it clear for the people in the book,— on them shall be Allah's curse, and the curse of those entitled to curse,— except those who repent and make amends and openly declare (the truth): to them I turn; for I am oft-returning, most merciful. Those who reject faith, and die rejecting,— on them is Allah's curse, and the curse of angels, and of all mankind; they will abide therein: their penalty will not be lightened, nor will respite be their (lot). And your God is One God: there is no god but He, most gracious, most merciful.

اے لوگو! جو ایمان لائے ہو، صبر اور نماز سے مدد لو۔ اللہ صبر کرنے والوں

کے ساتھ ہے۔ اور جو لوگ اللہ کی راہ میں مارے جائیں انھیں مردہ نہ کہو،

ایسے لوگ تو حقیقت میں زندہ ہیں، مگر تمہیں ان کی زندگی کا شعور نہیں ہوتا

— اور ہم ضرور تمہیں خوف و خطر، فاقہ کشی، جان و مال کے نقصانات اور

آمدنیوں کے گھاٹے میں مبتلا کر کے تمہاری آزمایش کریں گے۔ ان حالات

میں جو لوگ صبر کریں اور جب کوئی مصیبت پڑے، تو کہیں کہ: "اَللّٰهُ هُوَ

کے ہیں اور اللہ ہی کی طرف ہمیں پلٹ کر جانا ہے"۔ انھیں خوشخبری دے

~~~~~

دو۔ ان پر ان کے رب کی طرف سے بڑی عنایات ہوں گی، اس کی رحمت ان

پر سایا کرے گی اور ایسے ہی لوگ راست رو ہیں۔ یقیناً صفا اور مر وہ اللہ کی

نشانیوں میں سے ہیں۔ المذاجو شخص بیت اللہ کا حج یا عمرہ کرے، اس کے لئے

کوئی گناہ کی بات نہیں کہ وہ ان دونوں پہاڑیوں کے درمیان سمعی کر لے اور

جو برضا اور غبت کوئی بھلائی کا کام کرے گا، اللہ کو اس کا علم ہے اور وہ اس کی

قدر کرنے والا ہے۔ جو لوگ ہماری نازل کی ہوئی روشن تعلیمات اور ہدایات

کو چھپاتے ہیں، درآں حالیکہ ہم انھیں سب انسانوں کی رہنمائی کے لئے اپنی

کتاب میں بیان کر چکے ہیں، یقین جانو کہ اللہ بھی ان پر لعنت کرتا ہے اور تمام

لعنت کرنے والے بھی ان پر لعنت بھیجتے ہیں۔ البتہ جو اس روشن سے بازاً آ

جائیں اور اپنے طرز عمل کی اصلاح کر لیں اور جو کچھ چھپاتے تھے، اسے بیان

کرنے لگیں، ان کو میں معاف کر دوں گا اور میں بڑا در گزر کرنے والا اور رحم

کرنے والا ہوں۔ جن لوگوں نے کفر کارویہ اختیار کیا اور کفر کی حالت ہی میں

جان دی، ان پر اللہ اور فرشتوں اور تمام انسانوں کی لعنت ہے۔ اسی لعنت زد

~~~~~

کی حالت میں وہ ہمیشہ رہیں گے، نہ ان کی سزا میں تخفیف ہو گی اور نہ انھیں

پھر کوئی دوسری مہلت دی جائیگی۔ تمہارا خدا ایک ہی خدا ہے، اس رحمان

اور رحیم کے سوا کوئی اور خدا نہیں ہے۔

ऐ लोगो जो ईमान लाए हो, सब्र और नमाज़ से मदद लो । अल्लाह सब्र करनेवालों के साथ है । और जो लोग अल्लाह की राह में मारे जाएँ, उन्हें मुर्दा न कहो, ऐसे लोगो तो हक्कीकत में ज़िन्दा हैं, मगर तुम्हें उनकी ज़िन्दगी का शुअर नहीं होता । और हम ज़रूर तुम्हें खौफ व खतर, फाकाकशी, जान व माल के नुकसानात और आमदनियों के घाटे में मुब्तला करके तुम्हारी आज़माइश करेंगे । इन हालात में जो लोग सब्र करें और जब कोई मुसीबत पड़े तो कहें कि “हम अल्लाह ही के हैं और अल्लाह ही की तरफ हमें पलटकर जाना है”, उन्हें खुशखबरी दे दो । उनपर उनके रब की तरफ से बड़ी इनायात होंगा, उसकी रहमत उनपर साया करेगी और ऐसे ही लोग रास्तरौ हैं । यकीनन सफा और मरवा अल्लाह की निशानियों में से हैं । लिहाज़ा जो शख्स बैतुल्लाह का हज या उमरा करे, उसके लिए कोई गुनाह की बात नहीं कि वह इन दोनों पहाड़ियों के दरमियान सई कर ले और जो ब-रिज़ा व रगबत कोई भलाई का काम करेगा, अल्लाह को उसका इलम है और वह उसकी कद्र करनेवाला है । जो लोग हमारी नाज़िल की हुई रौशन तालीमात और हिदायात को छिपाते हैं, दरअँ-हाले कि हम उन्हें सब इनसानों की रहनुमाई के लिए अपनी کिताब में बयान कर चुके हैं, यकीन जानो कि अल्लाह भी उनपर लानत करता है और

तमाम लानत करनेवाले भी उनपर लानत भेजते हैं | अलबत्ता जो इस रविश से बाज़ आ जाएँ और अपने तर्ज़-अमल की इस्लाह कर लें और जो कुछ छिपाते थे, उसे बयान करने लगें, उनको मैं माफ कर दूँगा, और मैं बड़ा दरगुज़र करनेवाला और रहम करनेवाला हूँ | जिन लोगों ने कुफ़्र का रवैया इखतियार किया और कुफ़्र की हालत ही जान दी, उनपर अल्लाह और फरिश्तों और तमाम इनसानों की लानत है | इसी लानतज़दगी की हालत में वे हमेशा रहेंगे, न उनकी सज़ा में तखफिफ होगी और न उन्हें फिर कोई दूसरी मुहलत दी जाएगी | तुम्हारा खुदा एक ही खुदा है, उस रहमान और रहीम के सिवा कोई और खुदा नहीं है |